

Nacional

COVID-19
Transmissió
0,83

Dada anterior: 0,81

Els nous contagiats per cada positiu no han de superar l'1

Nous contagiats
7.836

Dada anterior: 3.251

L'indicador hauria d'estar per sota dels 1.000 contagiats/dia

Llits d'UCI
199

Dada anterior: 218

Les UCI haurien d'acollir un màxim de 300 malalts greus

URBANISME DESPOBLAMENT

Demografia desigual

DESPOBLAMENT Catalunya ja té un problema de regressió de la població en zones rurals **AVÍS** El govern comença a veure la magnitud del desequilibri i a actuar-hi **PES** El país creix de manera desigual, molt més al litoral, ja fa anys

Bernat Pareja
 BARCELONA

“Quan marxa una família o dues a l'Espluga de Francolí no passa res; en canvi, aquí, quan ens marxa una família, perdem un 10% de la població”, explica Carme Ferrer, alcaldessa de Senan. Aquest poble de la Conca de Barberà té aproximadament una cinquantena d'habitants i prova de viure —o sobreviure— en un país on les lleis es fan pensant en els grans municipis. Com Senan, hi ha 592 municipis més que no arriben als 2.000 habitants. Dels quals, 332 en tenen menys de 500.

La gran quantitat de pobles petits o micropobles que té Catalunya indica que es pot dividir el país entre la zona urbana i la rural. La part urbana fa anys que creix. La rural, en canvi, fa temps que va adoptar una dinàmica de regressió. Dins la Catalunya rural, preocupen especialment les Garrigues, la Noguera, el Solsonès, el **Pallars Jussà**, el Pallars Sobirà, l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Priorat, la Conca de Barberà i part de la Cerdanya i l'Urgell. Així doncs, la meitat dels municipis veuen com se'ls deixa de banda en els grans acords de país, tot i que, més d'hora que tard, esperen revertir aquesta situació.

Un greu problema

Catalunya actualment té un greu problema de repartiment demogràfic. Se-

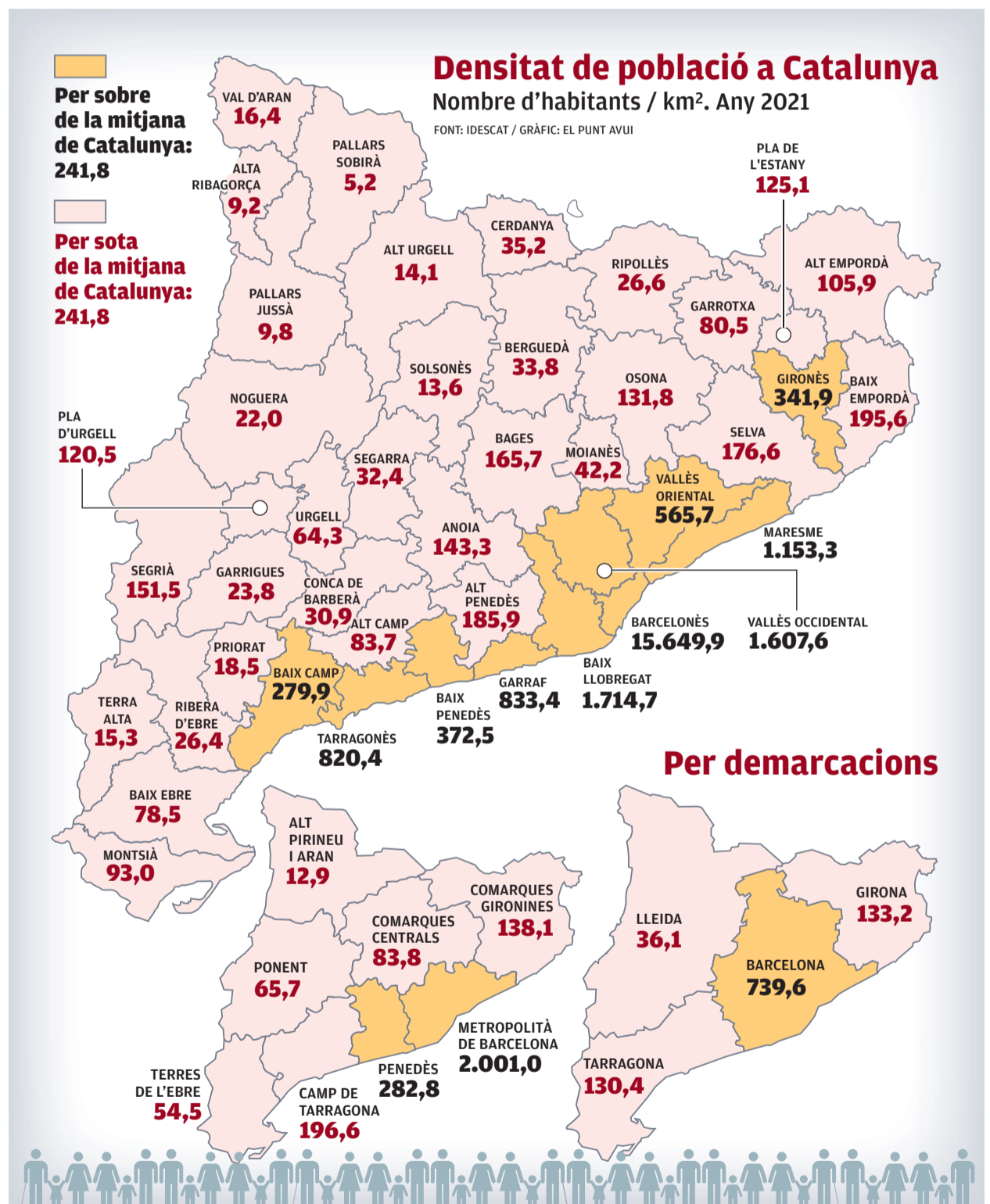
gons dades del 2019, gairebé tres quarts dels catalans (les comarques metropolitanas i les capitals de comarca) vivien en només un 14,45% del territori, mentre que només un 27% de la població es repartien un 85,5% de la superfície catalana.

El secretari del Departament de Territori, Xavier Fornells, aclareix que “la pèrdua de població fa perdre l'imaginari del país”, i explica que “durant el segle XXI ha augmentat la població en un 25%, però tot aquest augment s'ha concentrat a les zones que ja estaven poblades”.

Diferents ritmes

Catalunya és un territori molt divers amb diferents dinàmiques demogràfiques. És senzill diferenciar entre les zones urbanes i la costa, on la població no para de créixer; i les rurals i d'interior, on la població es manté o fins i tot baixa. Arran de la covid-19, s'ha observat un flux de sortida de les ciutats que en algun moment doblava les dades d'anys anteriors. Malgrat això, “no podem considerar que hagi estat un èxode urbà, ja que les persones que marxen a viure als pobles continuen sent una minoria”, afirma Toni López Gay, investigador del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i del Centre d'Estudis Demogràfics.

Ara bé, aquests moviments han representat

poc canvi per a les grans ciutats, però poden ser un punt diferencial per a depèn quines zones. López Gay afirma que “les zones que més han crescut han estat la costa i l'Alt Pirineu”. Llevat de les ciutats, aquestes dues zones són les que fa anys que creixen, i és que aquestes són les zones

que ofereixen més mercat d'habitatge. Des del Centre d'Estudis Demogràfics s'intueix que hi ha hagut empadronaments atípics els últims dos anys. És a dir, persones que s'empadronaven a les seves segones residències sense viure-hi per tal de poder-s'hi desplaçar durant els mesos de

confinament comarcal i municipal. Una altra tipologia d'empadronament és el de persones —jubilats, per exemple— que ja vivien en segones residències i que han trobat en la pandèmia l'excusa per executar, finalment, el tràmit burocràtic. “L'alta densitat és un tret diferencial de la pobla-

ció mediterrània que ha aportat cohesió social, entre moltes altres coses”, explica López Gay. El cas català reproduceix una tònica habitual als països mediterranis, tot i que en altres regions mediterrànies, la població es reparteix en dues o tres grans ciutats i no només en una. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

L'abraçada entre els dos líders d'Òmnium en el moment del relleu a la presidència, en l'acte que es va fer a la Farga de l'Hospitalet de Llobregat ■ ORIOL DURAN

Antich: “No volem reformar l'Estat, en volem sortir”

■ El filòsof Xavier Antich agafa el relleu a Jordi Cuixart al capdavant de l'entitat sobiranista amb el compromís d'enfortir-la ■ Adverteix que seran més “exigents” amb els partits i les institucions

Elena Ferran
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

“No hem vingut a passar l'estona. Sabem què cal fer i on volem anar.” Així de clar i contundent es va mostrar el nou president d'Òmnium Cultural, Xavier Antich, que des d'ahir és al capdavant de l'entitat sobiranista rellevant formalment Jordi Cuixart. “No volem reformar l'Estat, en volem sortir”, va sentenciar Antich, que va fer una crida a l'independentisme per “refer els marcs” amb els quals han treballat fins ara i crear “noves complicitats”, perquè va assegurar: “Hem vingut a guanyar.”

En el seu discurs, el nou president d'Òmnium va reconèixer que “no són ingenus” i que la “situació és complexa”, però va apuntar com a via continuar “buscant els consensos i

Les frases

“Vindrà més repressió i serà un bon senyal perquè vol dir que la lluita continua”

Xavier Antich
PRESIDENT D'ÒMNIMUM

“Volem sumar cervells i mans en la defensa de la llengua al país i començant per l'escola”

Mònica Terribas
VICEPRESIDENTA

“S'ha de continuar lluitant per un futur en un país on el risc d'exclusió i la pobresa s'enfilen al 30%”

David Fernández
VOCAL DE LA JUNTA

“No vaig trigar a acceptar la proposta amb la il·lusió de poder enfortir la nació catalana”

Joaquim Forn
VOCAL DE LA JUNTA

continuar lluitant contra la repressió. Antich va advertir que seran més “exigents” amb els representants polítics, els partits i les institucions sense entrar en el joc de “donar aire a la fòbia antipolítica” perquè és aquí “on creix el desànim, el populisme i l'extrema dreta”. En aquest sentit va insistir que volen ser un “espai de trobada” on “establir ponts per convertir el poder col·lectiu en força”.

Durant la seva intervenció, Antich va tenir un

“Mai agraiem prou tot el que heu fet, us estimem”

L'expresident d'Òmnium Jordi Cuixart i la seva mà dreta, Marcel Mauri, van rebre un emotiu comiat dalt de l'escenari de familiars i amics i l'ovació de tot el públic, prop de 1.500 persones que havien participat presencialment en l'assemblea. Llàgrimes contingudes i abraçades per donar pas al nou equip, que es va desfer en elogis. “Mai no agraiem prou tot el que heu fet per Òmnium i pel

país, us estimem”, va declarar el nou president, Xavier Antich, que va agrair les “lluites compartides” del seu predecessor Jordi Porta, i “el camí i la llum” marcats per Muriel Casals. “El nostre gran repte és saber estar-ne a l'altura”, va dir Antich reconeixent el “gegant” Jordi Cuixart, que va liderar Òmnium en un moment d'expansió amb 190.000 socis. La voluntat, segons Antich, és créixer fins

al milió de socis. “Portarem els aprenentatges que ens heu regalat. El compromís, la generositat, l'exigència, el rigor, la lucidesa estratègica, la passió per Òmnium i pel país i, sobretot, la convicció que, una vegada ja s'ha pensat, és necessari actuar”, va subratllar Antich. Entre els assistents a l'acte, hi havia el president de la Generalitat, Pere Aragonès, i la presidenta del Parlament, Laura Borràs.

record “ple d'estima” per tots els exiliats, que va dir que volen que “tornin a casa”, i els gairebé 4.000 represaliats, que “són un orgull de la gent que lluita i no té por”. En aquest context, va augurar que “vindrà més repressió”, però ho va considerar “un bon senyal” perquè voldrà dir que “la lluita continua”.

“A Òmnium no sabem què és el cansament, ni el descoratjament, ni la desorientació. Tenim brúixola, i els fets parlen per nosaltres. A Òmnium no improvisem mai”, va assegurar el seu president, compromès a “trobar respostes”. En el seu discurs, Antich va parlar de defensar la llengua: “Que no ens enredin és lloc de trobada i no de confrontació. La defensem perquè l'estimem”, sense obviar el suport a la cultura i les creients desigualtats socials.

El president d'Òmnium es va referir a no “frivolitzar” sobre la desobediència civil i apostar per “la força de la no-violència” i condemnant “per principi i convicció” qualsevol guerra, a la vegada que va enviar un missatge de suport i solidaritat a la comunitat ucraïnesa.

El nou president es va mostrar agraït pel suport dels 21.758 socis que en els darrers dies han participat en la votació telemàtica que el va proclamar l'11è president d'Òmnium Cultural. “Hi dedicarem la nostra energia i passió, que es mesura per tones”, va assegurar Antich, acompanyat de la junta directiva. El nou equip inclou la periodista Mònica Terribas com a vicepresidenta primera, l'enginyera Marina Gai com a vicepresidenta segona, l'exconseller Quim Forn com a primer vocal i l'exdiputat de la CUP David Fernández com a tercer vocal. També hi figuren l'advocada Marina Gallés com a secretària i l'advocada Marta Garsaball com a tresorera, mentre que les periodistes Natza Farré i Natàlia Touzon, la sociòloga Iolanda Fresnillo, la investigadora Núria Basi, el filòsof Àngel Castiñeira, l'economista Gerard Pijoan, l'historiador Lluís Duran, l'advocat Didac Amat i el polític Marc Sanjaume completen els vocals. També donen suport al nou equip Neus Torbisco, Joan Pujolar, Paco Poch i Jordi Arcarons. ■

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

El somriure de la revolta

ENTRADA • Jordi Cuixart va irrompre a la presidència d'Òmnium el 2015 i ha conduït la institució a la independència financera **PRESÓ** • Els primers temps del captiveri van ser durs, molt durs, després va convertir-ho en una eina de lluita **SORTIDA** • Un home que defensa la lluita transversal i fa bandera de la unitat, no ha trobat el seu encaix en el moment actual

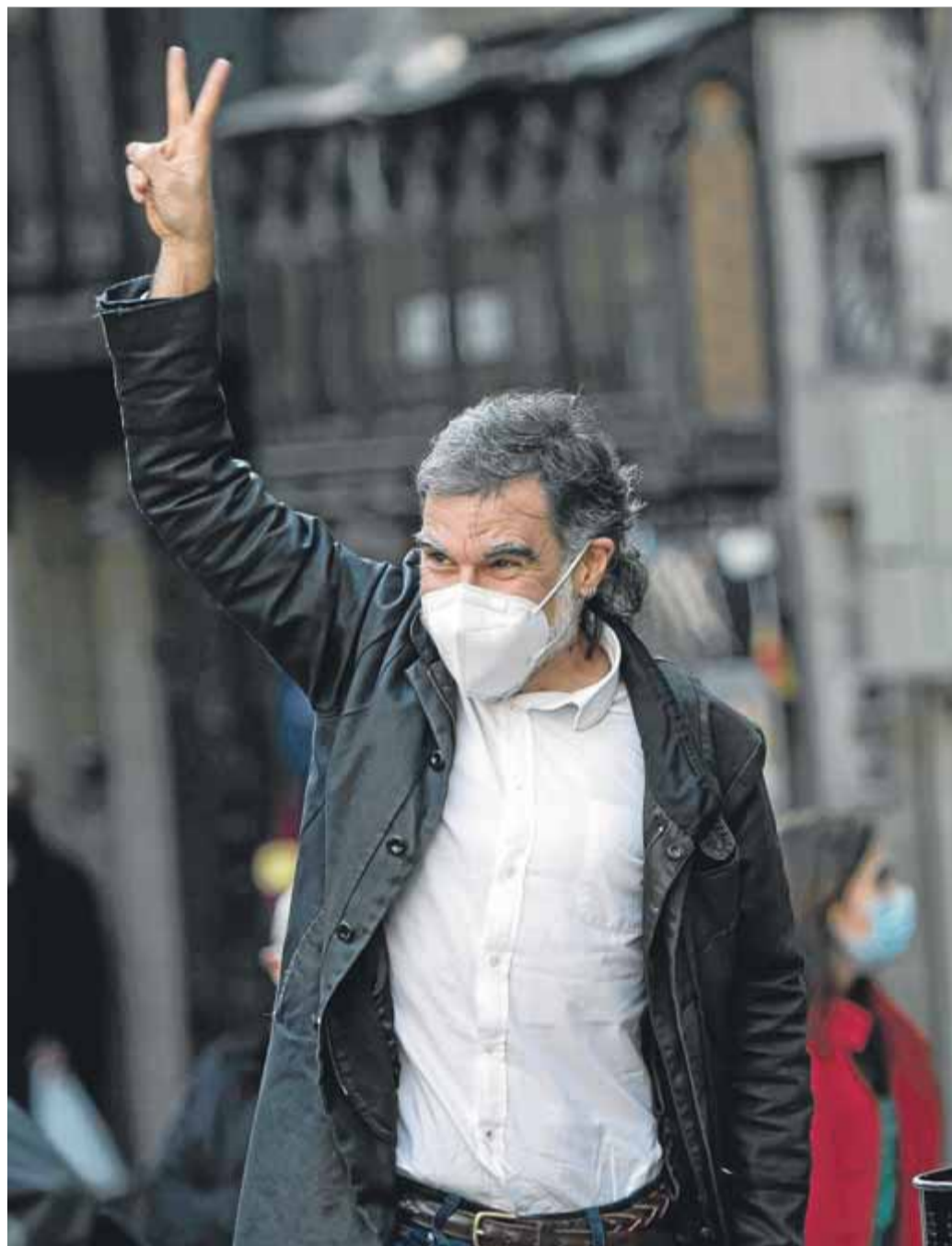
Jordi Panyella
BARCELONA

Passen tres minuts de migdia del 29 de gener del 2021. En Jordi Cuixart encara no fa dues hores que ha traspassat l'últim reixat de la presó de Lledoners, al Bages. Un cotxe l'ha recollit per portar-lo a tota velocitat fins a Barcelona. Ha fet una petita pausa per canviar-se de roba i de seguida s'ha llançat al carrer. Destinació, la plaça del Rei, on l'espera la gent d'Òmnium i un grup de represaliats polítics amb els quals ha de fer un acte. Hi arriba a grans gambades, aixecant aplaudiments, i ell respon alçant el braç dret, fent un ostentós senyal de victòria amb dos dits de la mà. És la viva representació de la força i la determinació. Alça les celles, obre els ulls, i dins la mascareta riu, no es veu, però riu. És el somriure abassegador de la revolta independentista, un somriure i una energia que ni la duresa de la presó han aconseguit esborrar.

Aquest és Jordi Cuixart i Navarro. El gest, l'escena, l'energia, tot plegat descriu a la perfecció la manera de ser, i de viure, de l'home que ha portat Òmnium Cultural fins a un nivell de suport popular mai imaginat fins fa pocs anys, l'home que amb el seu activisme i compromís polític ha contribuït a portar el país fins a les portes del somni de la independència.

Han passat tantes coses des del 2015, que sembla molt llunyana la data en què Cuixart va assumir la presidència d'Òmnium. I ara plega, i tot ha estat molt intens, i també molt ràpid. Marxa l'home a qui molts sectors de l'independentisme han identificat com un líder polític, una opció que ell mateix va desestimar ser quan, poc després d'entrar a la presó, li van demanar d'encapçalar una candidatura unitària, amb Jordi Sánchez. Va dir que no, que ell es devia a Òmnium.

El compromís de Jordi Cuixart és i ha estat sempre el compromís amb Òmnium Cultural, que vol dir el compromís amb la cultura del país i la seva societat, des d'un punt de vista transversal. "Les lluites compartides" són les que sempre ha defensat Cuixart, des del respecte i la mà estesa. És la seva manera de ser, la d'un demòcrata que respecta la diferència, per difícil d'acceptar que aquesta sigui. Per això Cuixart va fer una abraçada a Miquel Iceta, quan va coincidir en l'acte de presa

Jordi Cuixart, a la plaça del Rei de Barcelona el 29 de gener del 2021 ■ JOSEP LOSADA / ARXIU

Un discurs històric

De totes les intervencions públiques que ha fet Jordi Cuixart, la del 13 de juny del 2019 en l'últim torn de paraula en el judici del Tribunal Suprem, marca una fita. La valentia, determinació i concòrdia que va dibuixar en aquella intervenció han quedat com una divisa.

de possessió del president Pere Aragonès, i pel mateix motiu va defensar l'alcaldeessa de Barcelona, Ada Colau, quan va ser xiulada després que ell pronunciés el pregó de la festa major de Gràcia.

Per aquesta transversalitat, i aquest compromís amb tantes lluites, és fàcil de pensar que a Cuixart li han dolgut els atacs rebuts per aquestes actuacions de caire personal, o la crítica que va llançar el rapper Valtònyc quan, a través de Twitter, va dir que no havia sentit el suport d'Òmnium. Estar exposat constantment al judici de les xarxes socials no és fàcil i, a vegades, algunes sentències fan mal. Cuixart es-

tà dolgut, sí, ressentit no. La seva és una manera de viure contra el ressentiment, perquè, tal com diu ell mateix, des d'aquest estat d'ànim no es pot construir res. És la positivitats en estat pur. El sumar sempre i el no restar mai.

És per aquesta manera de ser que a Cuixart també li ha dolgut la falta d'unitat de l'independentisme. Òmnium no és neutral en el debat polític, però sí que ha jugat un element aglutinador, que Cuixart va intentar dur a terme sempre dins i fora de la presó. Una bona mostra d'això és l'acte organitzat a Elna el 16 de juliol de l'any passat on va reunir el govern Puigdemont amb el de Pere

Aragonès.

En els seus sis anys al capdavant de la primera entitat cultural del país, Jordi Cuixart ha anat de la unitat a la unitat. El seu discurs no s'ha mogut ni un centímetre de l'exigència als partits polítics de caminar plegats en l'objectiu sobiranista. El 19 de desembre del 2015, quan va prendre possessió, l'adjectiu unitat és el que va omplir els titulars de les notícies que es van escriure sobre aquell acte. I unitat, unitat i unitat és la paraula que ha anat repetint en els últims actes públics.

Hi ha més elements de decepció per a Jordi Cuixart. El 3 d'octubre del 2017 n'és un, i no pas per la resposta de la gent, que va omplir els carrers en una vaga general mai vista a Catalunya, sinó perquè està convençut que l'energia que es va generar aquell dia hauria pogut ser aprofitada políticament per fer un pas endavant definitiu en el procés independentista.

Cuixart és home de passos fermes i segurs. De jove va fer molta muntanya, i l'excursionisme és una lliçió de vida constant, que insufla un temperament de resistència i ensenya a plantar cara a les adversitats. El compromís de Cuixart amb les causes nobles arrenca de ben jove, quan es va declarar insubmis al servei militar o va participar en els comitès de solidaritat amb els patriotes catalans. Aquesta manera de fer va estar a punt de capgirar-se quan Cuixart va entrar a la presó. Les primeres setmanes ho va passar molt malament. Ell mateix explica que no va ser fins després de la festivitat de Reis que va fer un tomb, i va enfocar el captiveri d'una manera diferent. Va convertir la presó en arma de lluita i es va fer ferm en el convenciment que seguiria sent president d'Òmnium fins que els socis ho volguessin, no quan l'Estat l'empenyés fer-ho.

L'empresari i propietari d'Arnow torna ara a dedicar-se al cent per cent a la seva activitat professional. Torna també la plena dedicació a un àmbit del qual mai ha marxat, el de la família, que no només ha mimat tant com ha pogut durant el captiveri, sinó que l'ha ampliat amb un altre fill.

El president d'Òmnium fins ahir deixa una institució a mans d'un home que es considera el relleu natural, una entitat acostumada a treballar al ritme trepidant de "gas, gas", que sempre diu Cuixart, sanejada i independent. ■

